

## **Klokkenluidersregeling**

### **Inleiding**

De klokkenluidersregeling legt vast hoe Pento omgaat met de melding van (het vermoeden van) een misstand in de organisatie. Dit vastleggen in een regeling is sinds 2016 verplicht voor organisaties met meer dan 50 werknemers. Voorheen was de klokkenluidersregeling gebaseerd op de Wet Huis voor klokkenluiders. Deze Wet is aangepast en heet nu 'de Wet bescherming klokkenluiders'. Niet alleen de naam is aangepast ook op inhoud zijn er wijzigingen. In dit document staat beschreven wat dit voor Pento betekent.

### **Wet -en regelgeving in het kort**

De klokkenluidersregeling van Pento is gebaseerd op de onderstaande wet -en regelgeving.

- **Wet Huis voor klokkenluiders 2023**  
Deze wet legt vast hoe organisaties omgaan met (vermoeden van) een misstand en vormt, samen met Model Klokkenluidersregeling Brancheorganisaties Zorg, de basis van dit document.
- [Model Klokkenluidersregeling Brancheorganisaties Zorg](#)  
Het Model Klokkenluidersregeling Brancheorganisaties Zorg is een modeldocument voor organisaties in de zorg en vormt de basis van dit document. De vereniging Brancheorganisaties Zorg (boz), waar de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuizen (NVZ) ook deel van uitmaakt, heeft dit model aangepast aan de nieuwe wet. Het model biedt een richtlijn voor werknemers hoe ze mistanden kunnen melden en hoe Pento als organisatie reageert op meldingen. Door dit model toe te passen geeft Pento uitvoering aan de Governancecode zorg 2022. Deze code is een instrument om het bestuur (en het toezicht daarop) zo in te richten dat dit bijdraagt aan het waarborgen van goede zorg.
- **Wet op de ondernemingsraden**  
Bij het actualiseren van de Klokkenluidersregeling is de Wet op de Ondernemingsraden toegepast. Dit wil zeggen dat Pento de Ondernemingsraad (OR) om instemming heeft gevraagd.

## **1. Wat is een misstand of een vermoeden van een misstand**

- **Een misstand**  
Een misstand verwijst naar een daadwerkelijke, vastgestelde onregelmatigheid, onethische praktijk, fraude, corruptie of ander wangedrag binnen een organisatie. Hiervoor is duidelijk bewijs of concrete informatie.
- **Een vermoeden van een misstand**  
Een vermoeden van een misstand is gebaseerd op een gevoel, aanwijzingen, of onzekerheid over mogelijke onregelmatigheden binnen een organisatie. Er is nog geen definitief bewijs, maar er zijn signalen of aanwijzingen die suggereren dat er iets mis zou kunnen zijn. Er is een onderverdeling in twee categorieën misstanden. Maatschappelijke misstanden en een inbreuk op een verordening of richtlijn van de Europese Unie. Hieronder staan de situaties beschreven:

### Categorie 1: Maatschappelijke misstanden

1. Er is sprake van overtreding van de wet of op grond van een wettelijk voorschrift opgestelde interne regels die vastgesteld zijn door Pento.
2. Er is gevaar voor de volksgezondheid.
3. Er is gevaar voor de veiligheid van personen.
4. Er is gevaar voor de aantasting van het milieu.
5. Er is gevaar voor het goed functioneren van Pento als gevolg van onbehoorlijk handelen of nalatigheid.

Enkele voorbeelden van misstanden zijn: het vervalsen van documenten, belangenverstrengeling, sociale onveiligheid zoals angstcultuur en grensoverschrijdend gedrag, overtreding van wetten, het onderdrukken van informatie.

### Categorie 2: inbreuk op Unierecht

Ook kan er sprake zijn van een situatie die inbreuk doet op de wetten en regels binnen de EU. Het betreft hier specifieke gebieden van het Unierecht. Bijvoorbeeld: bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen.

## 2. Wanneer is er sprake van een misstand?

Vaak gaat een (vermoeden van) misstand meerdere mensen aan, komt de situatie regelmatig voor of duurt die enige tijd en kan ernstige gevolgen hebben. Een misstand gaat niet om persoonlijke klachten in verband met het werk of het uiten van kritiek op gemaakte beleidskeuzes. Is er sprake van een persoonlijke klacht, dan is de regeling klachten en ongewenste omgangsvormen van toepassing.

## 3. Wie kan een melding doen

De melder moet een werkrelatie hebben (gehad) met de organisatie waar de melding over gaat. In het geval van Pento kunnen dit werknemers, ambtenaren, vrijwilligers, zzp'ers, stagiairs en uitzendkrachten zijn. Ook leveranciers, aandeelhouders, betrokken familieleden en collega's kunnen een beschermde melding doen. Deze regeling wordt ook aan deze personen beschikbaar gesteld. Daarnaast geldt het benadelingsverbod ook voor interne onderzoekers.

### 3.1 Informatie, advies en ondersteuner voor melder

De melder kan een adviseur raadplegen over een vermoeden van een misstand:

- De externe vertrouwenspersoon van Pento: Het is mogelijk dat de melder de externe vertrouwenspersoon inschakelt voor informatie, advies en ondersteuning. De vertrouwenspersoon mag niet betrokken zijn bij de feiten of omstandigheden die in de melding worden beschreven.
- De Afdeling Advies van het Huis voor Klokkenluiders te verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoede van een misstand. Op [deze pagina](#) is meer informatie te vinden over de werkwijze 'advies Huis voor Klokkenluiders'.
- Een adviseur anders dan hierboven genoemd. Geheimhoudingsplicht vanuit functie is een voorwaarde. Een voorbeeld is een advocaat. Per 1 februari 2024 is de Subsidieregeling rechtsbijstand Klokkenluiders van kracht. Dit houdt in dat melders recht hebben op kosteloze rechtsbijstand. Voorwaarde is dat melders

een schriftelijke doorverwijzing hebben van de afdeling advies van het Huis van de Klokkenluiders.

#### 4. Waarom en wanneer melden

Pento wil als organisatie een veilige, open werkomgeving bieden en zorg leveren. Als een misstand dit belemmert en/of beïnvloedt is het belangrijk om hier in een zo vroeg mogelijk stadium een melding van te maken. Dit kan conform de meldprocedure. Door te melden kunnen er maatregelen genomen worden om een veilige en open (werk)omgeving te blijven garanderen.

#### Melden van een misstand

- Anoniem of niet  
De melder kan ervoor kiezen om de melding anoniem te doen of niet. Anoniem kan via de externe vertrouwenspersoon van Pento.
- Intern of extern melden  
Een melding kan intern gemeld worden bij de voorzitter van de Raad van Bestuur. Hiervoor is de meldprocedure beschikbaar. Gaat het om een melding betreffende de Raad van Bestuur dan wordt deze gemeld bij de voorzitter van de Raad van Toezicht. Het is ook mogelijk om de melding extern te melden bij de daartoe bevoegde autoriteit. Bijvoorbeeld bij de Autoriteit persoonsgegevens (AP) bij schending van de AVG. In het model Klokkenluidersregeling Brancheorganisatie Zorg gaat de voorkeur uit naar intern melden. Dit geeft Pento de mogelijkheid om hierop te reageren en maatregelen te nemen.
- Manieren van melden  
De melder kan schriftelijk, mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem, via de externe vertrouwenspersoon of via de Raad van Bestuur of de Raad van Toezicht melden.

#### 5. Behandeling van de melding

1. De melding wordt conform de meldingsprocedure vastgelegd. Binnen zeven dagen na ontvangst van de melding ontvangt de melder een ontvangstbevestiging. De melding wordt geregisterd in een daarvoor opgesteld register.
2. Er wordt een onderzoek gestart door de Raad van Bestuur of de Raad van Toezicht. Dit hangt af van waar de melding is gedaan (zie paragraaf 4). [Het onderzoeksprotocol<sup>1</sup>](#) van Huis voor Klokkenluiders vormt het uitgangspunt voor dit interne onderzoek.
3. Binnen drie maanden na ontvangstbevestiging krijgt de melder van de Raad van Bestuur of de voorzitter van de Raad van Toezicht schriftelijke informatie over de beoordeling, en voor zo ver van toepassing, de opvolging van de melding.
4. De Raad van Bestuur of voorzitter van de Raad van Toezicht licht mondeling het inhoudelijke standpunt toe aan de melder of externe vertrouwenspersoon. De melder of vertrouwenspersoon heeft de mogelijkheid om hierop te reageren.

## **6. Vertrouwelijkheid melding en identiteit melder en diegene die onderwerp is melding**

### **Melder**

- De Raad van Bestuur, voorzitter van de Raad van Toezicht en/of de vertrouwenspersoon van Pento zorgen ervoor dat informatie over de melding alleen toegankelijk is voor degenen die bij behandeling van de melding betrokken zijn.
- Iedereen die betrokken is bij een melding of het onderzoek van een misstand maakt de identiteit van de melder niet bekend zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de melder.
- Iedereen die beschikking krijgt over gegevens met een vertrouwelijk karakter\* is verplicht tot geheimhouding voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit dienst taak bij de uitvoering van de wet de noodzaak tot mededeling voortvloeit. De melder wordt hiervan vooraf op de hoogte gesteld met een schriftelijke toelichting van de reden van bekendmaking [tenzij: gerechtelijke procedure].

*\*dit zijn gegevens met de identiteit van de melder en van diegenen aan wie de misstand wordt toegeschreven of met wie de persoon in verband wordt gebracht en informatie die daartoe herleidbaar is of gegevens met informatie over bedrijfsgeheim.*

- Wanneer een misstand gemeld is via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven zijn/haar identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd via de vertrouwenspersoon naar de melder.

### **Persoon die onderwerp is van melding**

Voor degene die onderwerp is van melding gelden de onderstaande punten.

- Er wordt vertrouwelijk omgegaan met zijn of haar gegevens en identiteit.
- De persoon van het onderzoek wordt op de hoogte gesteld en gehoord tijdens het onderzoek.
- De persoon krijgt inzage in het gespreksverslag en krijgt de mogelijkheid om hier commentaar op te geven.
- De persoon wordt geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek en krijgt de mogelijkheid om hier (eventueel) op te reageren.

## **7. Bescherming melder**

De melder wordt tijdens en na de melding voor elke vorm van (een dreiging van) benadeling\* beschermt. De voorwaarde hierbij is dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie van moment van de melding juist is.

Dit benadelingsverbod is ook van toepassing op degene die de melder bijstaat, een betrokken derde en een onafhankelijk functionaris waar het vermoeden van een misstand wordt gemeld.

\*vormen van benadeling kunnen zijn: ontslag/schorsing (anders dan op eigen verzoek), een boete, demotie, het onthouden van bevordering, negatieve beoordeling, een schriftelijke berisping, overplaatsing naar een andere vestiging, discriminatie, intimidatie, pesterijen, uitsluiting, smaad of laster, voortijdige beëindiging van de overeenkomst voor het leveren van goederen of diensten, intrekking van een vergunning.

## **8. Rechtsbescherming bij openbaarmaking**

Om in aanmerking te komen voor rechtsbescherming bij openbaarmaking dient de melder voorafgaand aan de openbaarmaking eerst een melding bij Pento en/of de bevoegde autoriteit te hebben gedaan. Daarnaast dient de melder redelijke gronden te hebben om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft. De voortgang is gebaseerd op de ontvangen informatie over de beoordeling of informatie over de opvolging van de melding door werkgever of de bevoegde autoriteit.

Wanneer de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de misstand een dreigend reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang, er een risico bestaat op benadeling of dat het niet waarschijnlijk is dat de misstand doeltreffend zal worden verholpen, komt de melder in aanmerking voor rechtsbescherming.

### **8.1 Geen recht meer op bescherming**

Als de melder opzettelijk en bewust onjuiste of misleidende informatie meldt of openbaar maakt heeft de melder geen recht meer op bescherming en kan daarvoor zelfs worden gestraft. De persoon die die melder bijstaat, een betrokken derde, het meldpunt en de onderzoeker, verliezen in dat geval de bescherming niet zo lang zij zichzelf niet ook schuldig maken aan het opzettelijk en bewust onjuiste informatie melden of openbaar maken.

#### **a. Slotbepalingen**

1. Deze regeling treedt in werking op 8 februari 2024.
2. Deze regeling wordt algemeen bekend gemaakt en is te vinden op het intranet van Pento 'Pento Plein' en in een aangepast format op de website van Pento ([www.pento.nl](http://www.pento.nl)).
3. Vanaf het moment van inwerkingtreding is Angeline Miedema benoemd als vertrouwenspersoon ten behoeve van deze regeling.